

Innst. S. nr. 292

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument nr. 8:106 (2008–2009)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner, Olemic Thommessen, Torbjørn Hansen, Ine Marie Eriksen Søreide og Martin Engeset om en kraftig satsing på bedriftsintern opplæring og kompetanseheving for arbeidstakere

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en nasjonal strategi for å heve kompetansen til ansatte gjennom å styrke ordningen med bedriftsintern opplæring, bl.a. ved å halvere egenandelen for bedriftene.

II

Stortinget ber Regjeringen gjøre permisjonsreglene mer fleksible slik at 20 prosent permittering gjøres mulig i praksis og kan kombineres med bedriftsintern opplæring.

III

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at kvalitetssikrede prosjekter i bedriften eller mellom bedrifter lokalt som gir styrket kompetanse, kan inkluderes i SkatteFUNN eller i en tilsvarende type ordning med skattefradrag.

IV

Stortinget ber Regjeringen reversere innstramningen på regelverket for leie av arbeidstakere mellom produksjonsbedrifter beskrevet i Innst. O. nr. 92 (2006–2007).

V

Stortinget ber Regjeringen se på en ordning hvor kompetente medarbeidere som står i fare for permittering eller oppsigelse, kan bidra med sin spisskompetanse i eller tilknyttet videregående utdanning, som gjør at Norge kommer styrket ut av krisen.

VI

Stortinget ber Regjeringen øke bevilgningen til programmet for basiskompetanse i arbeidslivet med minst 100 mill. kroner."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Freddy de Ruiten, Gorm Kjernli, Gerd Janne Kristoffersen, Anna Ljunggren og Torfinn Opheim, fra Fremskrittspartiet, Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse Michaelsen, fra Høyre, Gunnar Gundersen og lederen Ine Marie Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Lena Jensen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen, fra Senterpartiet, Inger S. Enger, og fra Venstre, Alvhild Hedstein, viser til representantforslaget og de forslag som der fremmes.

Komiteen er enig i at Norge står overfor store utfordringer i den økonomiske nedgangstid som preger verden, og at anslagene på nye arbeidsledige

viser en alvorlig utvikling. Komiteen mener det er en rekke tiltak som kan bidra til å avhjelpe situasjonen og viser til de forslagene Stortinget har behandlet i forbindelse med statsbudsjettet for 2009, den såkalte krisepakke og Revidert nasjonalbudsjett som nå er til behandling i Stortinget.

Komiteen mener kompetanseheving gjennom både det ordinære utdanningssystemet og gjennom ulike ordninger for bedriftsintern opplæring er viktige virkemidler for å redusere utslaget av etterspørselssvikten og økende arbeidsledighet.

Komiteen viser til at mange bedrifter i dag har velutviklede systemer for bedriftsintern opplæring, og at dette i en del sammenhenger kan videreutvikles slik at det kan få en effekt for å redusere andelen helt arbeidsledige, forutsatt at bedriftens kostnader ikke blir for høye.

Komiteen viser til at SkatteFUNN-ordningen først og fremst er ment å stimulere til forskning og utvikling i private bedrifter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det kan være uheldig å utvide SkatteFUNN-ordningen til å gjelde også for bestemte former for bedriftsintern opplæring, men at dette er noe som kan vurderes.

Komiteen viser til forslaget om å reversere innstrammingene i regelverket for leie av arbeidstakere mellom produksjonsbedrifter. Komiteen viser i den sammenheng til Innst. O. nr. 92 (2006–2007) og de ulike partienes merknader i innstillingen.

Komiteen er opptatt av at ulike typer kompetanse skal kunne benyttes i videregående opplæring slik at næringsliv og videregående opplæring knyttes nærmere sammen. Komiteen viser i den sammenheng til St.meld. nr. 16 (2006–2007), jf. Innst. S. nr. 164 (2006–2007), hvor det åpnes for en lektor II-ordning. Komiteen mener det innenfor dagens regelverk er mulig å til en viss grad dra nytte av kompetansen til personer som er helt eller delvis permitterte eller arbeidsledige i videregående opplæring.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, mener dette i første rekke er et anliggende som skoleeier må håndtere og legge forholdene til rette for.

Flertallet viser til forslaget om å øke bevilgningen til programmet for basiskompetanse i arbeidslivet med minst 100 mill. kroner. Flertallet viser til at Revidert nasjonalbudsjett ligger til behandling i Stortinget, og at et forslag om økte bevilgninger til bestemte formål bør tas opp som en del av behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett.

Komiteen vil understreke den ekstraordinære situasjonen som den verdensomspennende finanskrisen har skapt i norsk næringsliv. Det er iverksatt ekstraordinære tiltak i en størrelsesorden som en knapt finner maken til, fra mange land. Fra å være i en situasjon der mangelen på arbeidskraft og kompetanse var prekær i mange bransjer, har man raskt gått inn i en situasjon der nedbemanning, permittering og oppsigelser er i fokus i mange bedrifter. Komiteen vil understreke at det da er viktig å møte situasjonen med tiltak som øker fleksibiliteten i arbeidsmarkedet, permanent eller midlertidig. Det må være et mål i seg selv å unngå at bedrifter må iverksette tiltak som fører til at de mister kompetansen og evnen til å øke produksjonen igjen når den økonomiske situasjonen normaliseres igjen.

Komiteen ser på kompetanseheving i arbeidsstyrken som en helt sentral utfordring. Finanskrisen er også en mulighet til å nå fram til mennesker som det ellers er vanskelig å nå fram til gjennom ordinære utdanningstilbud. Gjennom bedriftsintern opplæring eller programmet for basiskompetanse i arbeidslivet, vil en kunne nå fram til mange som ellers står i fare for å havne utenfor arbeidsstyrken om arbeidsplassen går tapt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener finanskrisen også gir en mulighet til å se om skatteinsentiver vil kunne øke bedriftenes interesse for kompetanseutvikling. Disse medlemmer fremmer derfor forslag III.

Disse medlemmer ser på bedre utveksling av kompetanse og erfaringer mellom næringsliv og skole som en sentral utfordring. Dette kan bidra til å tilføre skolen nye impulser og vil kunne bidra til å løse utfordringer rundt teoritrotthet, feilvalg og frafall, og sikre skolen kompetanse på mange områder. Disse medlemmer fremmer forslag V.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre fremmer forslag I.

Disse medlemmer vil understreke at fleksibilitet og mobilitet er viktig. Innstrammingene i forhold til leie av arbeidstakere mellom produksjonsbedrifter som ble foretatt i Innst. O. nr. 92 (2006–2007), foreslås derfor reversert. Disse medlemmer fremmer forslag IV.

Videre fremmer komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreslå å øke bevilgningen til programmet for basiskompetanse i arbeidslivet med minst 100 mill. kroner."

Komiteen viser til at Regjeringen har foreslått mer fleksible permitteringsregler, slik at en kan permitteres ned i 40 pst. stilling. Komiteen mener denne fleksibiliteten er et viktig tiltak for å sikre bedriftene bedre handlingsrom for egen virksomhet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener denne fleksibiliteten bør videreutvikles og at en bør redusere grensen for permitteringsadgang til 20 pst. Disse medlemmer fremmer forslag II.

Disse medlemmer mener at utfordringene i arbeidsmarkedet er ekstraordinære. Permitteringsreglene er utformet med henblikk på at bedrifter ikke skal kunne "låse arbeidsstyrken fast" over lang tid, men de er ikke utformet for å ivareta en ekstraordinær situasjon som den finanskrisen har skapt. Nå er det ønskelig at bedrifter og ansatte gis mulighet til å benytte krisen til kompetansebygging og utvikling.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen gjøre permisjonsreglene mer fleksible slik at 20 prosent permittering gjøres mulig i praksis og kan kombineres med bedriftsintern opplæring.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at kvalitetssikrede prosjekter i bedriften eller mellom bedrifter lokalt som gir styrket kompetanse, kan inkluderes i SkatteFUNN eller i en tilsvarende type ordning med skattefradrag.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen se på en ordning hvor kompetente medarbeidere som står i fare for permit-

tering eller oppsigelse, kan bidra med sin spisskompetanse i eller tilknyttet videregående utdanning, som gjør at Norge kommer styrket ut av krisen.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre:

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en nasjonal strategi for å heve kompetansen til ansatte gjennom å styrke ordningen med bedriftsintern opplæring, bl.a. ved å halvere egenandelen for bedriftene.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen reversere innstramningen på regelverket for leie av arbeidstakere mellom produksjonsbedrifter beskrevet i Innst. O. nr. 92 (2006–2007).

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen foreslå å øke bevilgningen til programmet for basiskompetanse i arbeidslivet med minst 100 mill. kroner.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument nr. 8:106 (2008–2009) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner, Olemic Thommessen, Torbjørn Hansen, Ine Marie Eriksen Søreide og Martin Engset om en kraftig satsing på bedriftsintern opplæring og kompetanseheving for arbeidstakere – vedlegges protokollen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 4. juni 2009

Ine Marie Eriksen Søreide

leder

Anders Anundsen

ordfører

